

ST. BIRGITTA MENIGHETSBLAD

NR. 1 · APRIL 2021

PÅSKE 2021

Kjære leser!

Menighetslivet har nå gått på lavbluss i over et år etter at de omfattende koronarestriksjonene ble innført i fjor vår. Det kom en liten opptur da det i mai igjen ble tillatt å feire messen, men det ble ikke det samme med glisne kirkebenker og minimal sosial kontakt ellers – ingen kirkekaffe på over et år!

Nå i 2021 har vi igjen måttet avfinne oss med avlyste messer, før det nå de siste ukene er gjort en forsiktig åpning igjen. Vi har da i hvert fall i skrivende stund et håp om at noen av oss i år igjen kan få ta del i påskens liturgi.

Vår menighet har selvsagt lojalt fulgt opp de påbud som er kommet fra myndighetene, og per i dag har det ikke vært noen smitteutbrudd knyttet opp mot kirkelig aktivitet hos oss. Mange har tatt til orde for at kirkene i Norge generelt har vært for lavmælte overfor myndighetene og burde protestert mer på at religion behandles som en fritidsaktivitet på linje med kino, idrett osv. Dessverre bidro en uansvarlig holdning blant noen ikke-kristne og kristne forsamlinger sannsynligvis til mindre velvilje.

I dette bladet har vi latt noen av våre menighetsmedlemmer komme til orde med sine erfaringer fra koronatiden. Savnet etter messen og det sosiale i menigheten er et gjennomgående tema. På den positive siden beskrives ting som mindre stress, mer tid til fordypning og nærhet med sine nærmeste.

Vi får håpe noen av disse positive tingene kan videreføres når koronaen er over. Akkurat som i næringsliv og det offentlige har koronakrisen også i Kirken utløst nærmest en revolusjon i digital informasjon og samhandling. Vi er alle enige om at digitale messer ikke kan erstatte «the real thing», men et rikholdig tilbud av daglige messer, rosenkransandakter, retetter, foredrag osv, kan absolutt være med å berike vårt trosliv i tiden framover. Dette er jo også en gave til de som av ulike grunner har vanskelig for å komme til kirken regelmessig. I Norge bor mange katolikker langt fra kirken!

Så minner vi igjen på behovet for å ta godt vare på hverandre, huske på, holde kontakt med og be for våre venner i og utenfor vår menighet. I det vi går inn i påsketiden samles vi bønnene om «ein ny og betre vår» for oss alle og for livet i St. Birgitta!

God påske
Arve Vølle, redaktør

Oblatkommuniteten i Østfold

Sogneprest for Fredrikstad
superior for kommuniteten
p. Jagath Premanath Gunapala, OMI
jagath.gunapala@katolsk.no
Tel 69 30 15 22 mob 414 68 740

Sogneprest for Halden,
ansvarlig for polsk sjelesorg,
økonom for kommuniteten
p. Roman Kunkel, OMI
kunkelomi@gmail.com
Tel 69 30 15 26 mob 414 62 722

Sogneprest for Moss og Askim,
superior for oblatfedrene i Norge
og Sverige
p. Piotr Pisarek, OMI
ppisarek@online.no
Tel 69 30 15 25 mob 901 29 621

Til oblatfedrene hører også:
p. Jeyanthan Pachchek, OMI, Bergen

Kontortid:

Onsdag, torsdag og fredag kl. 10.00-16.00

Menighetsbladet

Utgis av St. Birgitta menighet
2 utgaver årlig

Redaktør:

Arve Vølle 916 40 615 arve.vollo@gmail.com

Redaksjonsmedlemmer:

Sogneprest p. Jagath
Hans Jørgen Smith 907 31 375 smith@online.no

Forsiden:

Vi har også tidligere hatt forsidebilder fra taket fra Ål stavkirke, et av høydepunktene i middelalderens kirkekunst i Norge. Taket består av 23 bilder fra skapelsen og Jesu liv. Det ble malt omkring år 1300. Kirken ble revet i 1880, men taket er bevart og finnes idag i Kulturhistorisk museum i Oslo. Motivet er nattverden. Vi ser Jesus ved det siste måltid på skjærtorsdag omkranset av sine disipler. Vi ser Jesus peke på sin forræder Judas, mens Johannes ligger inntil hans bryst.

Kjære menighet!

Påske er gledens fest. Vanligvis er vår kirke full av glade mennesker i påske. I år blir det dessverre mange tomme benker. Slik er det mange steder i verden. Vi håper alle at denne krevende situasjonen er midlertidig. Vi lengter tilbake til normale tider.

Tomme kirker er ikke noe nytt. Når vi reiser rundt i Europa, kan vi ikke unngå å legge merke til at kirker mange steder er nesten tomme når det feires messe. Menigheter slås sammen, og noen steder brukes kirker til andre formål enn de var tenkt til. Noen ser på dette som et religiøst og moralsk forfall. Andre tolker det slik at vi står ved terskelen til en ny tid hvor kristen tro ikke er begrenset til utsmykkede katedraler, kirker og kloster. Framtiden ligger uansett i Guds hender.

Vi startet fastetiden med askeonsdagsmesse og hadde tillatelse til å være 10 personer tilstede. Kanskje har vi i år virkelig opplevd fastetiden som en ørkenvandring, som en faste fra kjære hverdagsrutiner og kontakt med familien. Pandemien har vist oss hvor sårbare også vi i den rike del av verden kan være. Kanskje har dette ledet dere inn i bønnenes verden, på en ny og sterkere måte enn tidligere. Ikke en bønn om at alt skal bli som før, men at vi som er troende skal lære å leve våre liv på en autentisk og kristen måte som Jesu disipler. Da kan vi vise mennesker en annen vei gjennom livet enn slik det var før pandemien kom. Vi kan vise et liv som prioriterer åndelige verdier istedenfor materialisme og selvopptatthet. Kanskje har du vandret sammen med Jesus til Golgata og ofret dine egne ønsker og planer, ja, til og med din helse for å svare på Guds kall om å tjene andre mennesker. Slike offer er dyrebare for Gud.

Påskevigiliens evangelium forteller at disiplene var forvirret og desillusjonert da de så den tomme graven. Men engelen forsikret dem om at Jesus hadde stått opp av graven og beseiret døden. Graven var virkelig tom. Jesus hadde gått foran dem til Galilea. For å berike vårt bønneliv og vår meditasjon kan vi stille oss selv et spørsmål: Hvor er dagens Galilea? Hvor kan vi møte den oppstandne Kristus? Galilea er symbolet for Jesu radikale, inkluderende og grensebrytende misjon. Det var der han helbredet syke, kjempet for de undertrykte, reiste mennesker opp og forvandlet

deres liv. Kirkene våre er ikke graver. De er troens tegn i en verden fylt av frykt. De forteller om troens kraft og hengivenhet hos generasjonene som levde tidligere. Gud er den samme i dag! Derfor skal våre tomme kirker ikke gjøre oss motløse. De skal minne oss om kraften i vår tro, en kraft som leder oss inn i et liv i kjærlighet til Gud og i tjeneste for andre.

Pandemien har skapt sosial avstand mellom mennesker. Vi har virkelig savnet å kunne være sammen med familie og venner. Men vi er ikke alene! Jesus er virkelig oppstanden! Han lever midt i blant oss. Vi er lemmer på hans legeme, som er Kirken. Vi kan ha fysisk avstand til hverandre, men vi er ikke alene. Vår Gud er kommet for å frelse oss. Han har ikke forlatt oss.

Pave Frans kommenterte et avsnitt fra Åpenbaringsboken der det sies at Jesus står foran døren og banker. Paven sa: "I dag banker Kristus fra innsiden av kirken og ønsker å komme ut." Når han kommer ut, møter vi den levende Kristus der vi minst venter det. Gud ber oss om å kaste loss og løse fortidens trygge fortøyninger. Da vil vi kunne oppleve at Kristus er tilstede der mennesker søker etter sannhet og mening. Der skal vi være for å vitne om vår tro i ord og gjerning.

La oss omfavne denne påske og søke Kristus på nytt. La oss ikke søke den levende blant de døde. La oss søke ham frimodig og iherdig. Bli ikke overrasket hvis du møter ham i en fremmed og utenforstående. Når du ser hans sår vil du kjenne ham igjen. Når han visker inn i ditt hjerte at han elsker deg, vil du kjenne hans stemme. En stemme som fordriver frykt og bringer fred.

Også i pandemiens tid kommer påske til oss. La den komme og ta bolig der du bor. La den komme og berøre ditt liv og gjennomsyre din sjel. Vi bærer alle med oss skygger og svakhet i vår karakter. La den oppstandne Kristus feire påske i ditt hjerte og skape en vakker morgenrøde i ditt liv.

Måtte vi denne hellige påske 2021 la den oppstandne Jesus holde påskefest i våre hjerter så våre liv blir fylt med glede!

Deres sogneprest.
p. Jagath omi

Intet mørke kan overvinne Kristi lys

2 Krøn 36,14-17a, 19-23; Ef 2,4-10; Joh 3,14-21

Vi bringer her pater Jagaths preken på 4. søndag i faste, 14. mars 2021

Laetare kalles denne søndagen! Laetare betyr å være glad. Glede er altså dagens tema. Kirken gleder seg fordi halve fastetiden er passert, og vi nærmer oss påskedagens glede. I denne tiden rekker Kirken gjerne fram sine sentrale sakramenter: Overhøring av katekumener og mottar kandidater som ønsker å bli en del av Kirkens fellesskap. Vi gleder oss også fordi Gud kom inn i vår verden, selv om vi hadde syndet. Han har kommet for å sette oss fri fra synden og dødens makt. Gud har ikke vært en passiv tilskuere til våre synder og svik. Gud har vært i bevegelse, evige bevegelse, for å komme oss i møte og gi oss frelse. Han lengter alltid med iver etter å gi oss sin kjærlighet.

Lesningene fra Den hellige skrift gjennom fastetiden viser oss høydepunktene i frelseshistorien: Guds pakt med skaperverket i Noahs dager; hans løfter til Abraham og loven han ga til Israel ved Sinai. Israel var Guds utvalgte folk, og Gud hadde lovet dem at de skulle få bo i Det hellige land om de holdt hans pakt og fulgte hans bud. Det gjorde de ikke. Derfor sendte Gud dem profeter for å advare dem om følgene av deres synder og opprør mot Gud. Om de ikke ville høre på profetene og omvende seg, ville dommen komme, ropte profetene. Men folket spottet profetene, og de ville ikke forlate sine onde veier. Derfor ble de rammet av den store katastrofen. For deres synders skyld ble Jerusalems ødelagt, templet brutt ned og landet lagt øde. Folket ble ført i eksil til Babylon. Under eksilet i Babylon begynner de å reflektere over det som har skjedd. De blir ledet til anger og omvendelse. Deres sorg er vakkert og sterkt beskrevet i dagens salme.

Gud elsket verden så høyt at han gav sin enbårne Sønn til pris – for å frelse fra undergangen alle som tror på ham, og gi dem det evige liv i eie. Vi hører disse vidunderlige ordene i dagens evangelium. Ordene er en oppsummering av hele evangeliet. Det

første vi legger merke til er at det er Gud som tar initiativ til vår frelse. Det var fordi det syndet at Gud lot folket bli ført i fangenskap i Babylon. Men dagens første lesning viser at Gud var trofast mot sitt folk, selv om de syndet og sviktet ham. Hans store trofasthet viser seg da han lar folket vende hjem til sitt fedreland.

Noen mennesker har fått inntrykk av at Gud må tilfredsstilles før han kan tilgi oss. Vi har fått et bilde av en straffende Gud: streng, sterk og uten tilgivelse. Jesus har vi ofte et annet bilde av. Han er mild, nådig og ydmyk. Noen tenker at Jesus gjennom sin lidelse og død har forandret Guds vesen og gjort Han mildere stemt mot oss. Men Gud har ikke forandret seg. Han er alltid den samme, full av nåde og sannhet. Gjennom hele Den hellige skrift går det en rød tråd. Denne røde tråden er Guds kjærlighet. Dagens hellige evangelium viser oss at det var Faderen som sendte sin Sønn til oss. Det var Gud som tok det første skritt fordi han elsker oss.

Gud valgte kjærlighetens vei, ikke maktens. Hans evige plan om å frelse oss var ikke for hans skyld, men for vår. Gud vil ikke frelse oss fordi han ville bli tilfreds av å se at vi menneskebarn er lydige mot ham. Gud er en Far som er lykkelig når alle hans villfarne barn kommer hjem og blir lykkelige. Derfor sier Skriften at det blir glede i himmelen når en synder omvender seg. Guds kjærlighet gjelder ikke bare for en nasjon eller til et bestemt folk. Den gjelder heller ikke bare for de gode og snille menneskene. Gud lengter etter å omfavne oss alle i sin kjærlighet. De som lever i hans lys, men også de som lever i mørket.

Evangeliet i dag, vitner ikke bare om frelsen, men også om dommen. Hvordan henger dette sammen? Hvis Guds vei er kjærlighet, hvordan kan vi da inkludere dommen og og fordømmelsen? Guds dom er ikke en følge

av Guds gjerninger. Gud fordømmer ingen av oss. Men gjennom våre synder og dårlige gjerninger fjerner vi oss selv fra Gud. Vi dømmer oss selv.

Den store ulykken for menneskene i vår tid er at de glemmer Gud og Hans gode vilje med våre liv. Når vi fjerner Gud fra våre tanker og hjerter, fylles vi ofte av tomhet og indre uro. Gud sendte sitt lys til verden. Hvis mennesker går fortapt, er det fordi de ikke ønsker å leve i Hans lys. De stenger lyset ute fra sine liv og vandrer i mørket. Dette er ikke Guds skyld, men vår. De som velger å leve i mørket, fordømmer seg selv. Gud inviterer oss til å leve i lyset. Enten aksepterer vi hans invitasjon eller så lukker vi vårt hjerte for hans rop. Ansvarer ligger hos hvert menneske.

Dårlige mennesker hater lyset fordi lyset avdekker hvem de egentlig er. De hater godhet fordi den åpenbarer deres egne dårlige gjerninger. Det er forferdelig å nekte å motta Guds lys, da avviser vi Guds kjærlighet som vil frelse oss.

Hva betyr det å leve i hans lys og vandre i hans kjærlighet? Vårt ansvar er å svare ja til Guds kall og la han lede oss inn i en prosess

som fører til frelse. Da blir vi i stand til å elske Gud, fordi han har elsket oss først. Han vil lede oss inn på den veien hvor vi lærer å elske ham.

Mennesker som har opplevd Guds kjærlighet og glede, ser og forstår mørket, men de vil ikke leve i det. De stoler på lyset som skinner i mørket. De vet at et lite lys kan fjerne et stort mørke. De vet at intet mørke kan overvinne Kristi lys. Hvis vi gjør gode gjerninger, vil dette lyset skinner for oss. Vi må akseptere at mørket er et faktum. Det lever i oss og i verden omkring oss. Mørket fjerner seg ikke, men Gud vil lære oss å leve med det. Han vil lære oss å leve slik at mørket ikke kontrollerer oss, fordi vi er lysets barn!

Dette dreier seg dypest sett om vår tro. Vi skal ikke bare betrakte troen, men leve i den. Vi er halvveis i fastetiden. Hvor langt har du kommet i omvendelsens liv? La oss på nytt innvie oss til å leve i Guds lys og gjøre de gode gjerningene som Gud på forhånd har lagt ferdig for at vi skal vandre i dem. Amen.

FASTEAKSJONEN 2021

Koronapandemien forverrer sultkrisen

Du kan gi måltider og fremtidshåp

Vipps: 12135 (merk "faste")

Gavekonto: 8200.01.93433 (merk "faste")

SMS: Nullsult til 2160 (200 kr)

Caritas
Norge

Koronatiden i vår menighet

Etter at vi hadde vennet oss til at det kun var plass til 50 troende pr messe, og vi hadde kunnet feire messer i juletiden, skjedde det igjen en kraftig økning av smitten under jule – og nyttårs-helgene.

5. januar

Fra nå av ble det derfor bare tillatt med 10 tilstedeværende i kirkerommet. Det ble konkludert med at dette gjorde det såpass vanskelig å arrangere messer at disse ble avlyst i første omgang fram til 18. januar. Dette ble så videre forlenget ut januar i første omgang. I denne tiden ble vi henvist til et relativt rikholdig tilbud på nettet av strømmede messer, både på hverdager og i helgene.

23. januar

Nå kom det ytterligere innstramninger i Osloregionen, inklusive våre nabomenigheter i Moss og Askim, pga utbrudd av en mutert, mer smittsom, variant av koronaviruset. Dette gjorde at det ikke var mulig å feire offentlige messer i det hele tatt i noen kommuner, slik at heller ikke de mye sette strømmede messene fra St. Olav domkirke i Oslo kunne fortsette. Fortsatt var det dog mulig å følge strømmede messer fra andre menigheter.

Selv om påbudet om maksimalt 10 messedeltagere sto ved lag, ble det askeonsdag 16. februar gjort et unntak fra full stenging. Denne dagen holdt pater Jagath fire messer med 10 deltagere, med kor og orgel under kveldsmessen. Et velkomment tiltak som ble satt stor pris på.

24. februar

Nå åpnes det igjen for messefeiring med inntil 100 personer. For å oppfylle avstandsreglene betød dette maksimalt 75 i vår kirke (kirkerom og kapell). Det var påbudt med kirkevert som skulle påse at folk satte seg med riktig avstand. Mange gledet seg over å være tilbake, feire messen og møte venner og kjente (på betryggende avstand!)

Katekesen har for en stor del vært avlyst. Noe konfirmantundervisning har foregått digitalt og ellers er det sendt hjem en del undervisningsmateriell for hjemmeundervisning. Man prøver nå komme igang igjen med lørdagsundervisning i kirken, men med færre klasser på samme dag.

5. mars

Vi har jo etter hvert blitt vant til raske endringer fra myndighetenes side. Bare en drøy uke etter gjenåpningen kom det, på grunn av høyt smittetrykk i Fredrikstad, en ny lokal begrensning, nå med påbud om maksimalt 50 deltagere i messen.

Dette er da de siste retningslinjer før menighetsbladet går i trykken. Vi håper da at i hvert fall en del av våre menighetsmedlemmer kan komme til kirken og ta del i det rike liturgiske liv i Kirkens største høytid.

Slike oppslag har vi vennet oss til

Menigheten har en trofast skare av frivillige som gjør en nødvendig og uvurderlig innsats for at vi skal kunne ha en levende menighet og møtes i kirken til verdig feiring av liturgien.

Et eksempel på dette er rengjøringsgruppene som hver uke stiller opp og sørger for at kirken er ren. Disse har fortsatt sitt arbeid også gjennom koronatiden.

Vi lar Elzbieta Patocka fra den polske gruppen, som vi møtte i kirken en formiddag med bønne og kost, stå som en representant for disse mange frivillige.

Hva har koronatiden betydd for deg?

Ulike mennesker har ulike erfaringer med koronapandemien, men felles for de fleste er at den på en eller annen måte har satt dype spor og vil bli husket for alltid.

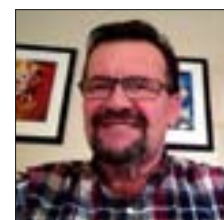
Vi har spurt noen mennesker i vår menighet om hva slags tanker de har gjort seg om koronatiden – så langt:

1. Hvilken betydning har koronatiden hatt for deg generelt?
2. Hva er/har vært det verste med koronaen?
3. Har det vært noe positivt?
4. Hvordan har koronaen påvirket ditt tros- og kirkelige liv?

Raja Toma Younan

1. Korona har lært meg at livet er veldig skjørt.
2. Jeg er bekymret for barna og familien
4. Det er trist å komme til kirken uten at vi kan være sosiale.

Martin Freiburger

1. Ikke noe dyptgripende, bortsett fra de innskrenkninger som ble oss pålagt.
2. Det å føle nærhet uten å kunne være fysisk nær. Uvissheten om våre kjære medmennesker følger pålagt reglement og om en dermed kan føle seg «sikker»..
3. Jeg har «spart» masse penger (ha-ha)
4. Har fått besøkt messe hver søndag. Det verste er at en ikke har musikk og salmesang til liturgien. Også var det det med kirkekafe'n da.

Så frykter jeg at kirkegjengerne har vent seg til å følge messen digitalt.

Vigdis og Henri Maatje

1. Vigdis og Henri: Som pensjonister har tiden ytre sett ikke gjort de store forandringene. Vi kan bevege oss ganske fritt og lider ingen nød. Butikkene på Skjærhalden er åpne, og det er lite folk der. Vi kjører bil, så handleturer til Fredrikstad er ikke noe problem. Vi kan gå turer og møte mennesker ute. Hatt flere turer og sammenkomster med et av våre barn og familie i Fredrikstad. Men savnet over å være med

på aktiviteter, både i kirken og ellers er tungt, og ikke minst det at kontakten med barn, svigerbarn og barnebarn er vesentlig redusert, det sliter. Samtidig føler vi en stor takknemlighet over at alle har fått være friske og ingen har mistet jobben.

2. Vigdis: Som nevnt er det å måtte holde avstand til nærmeste familie. Skype er bra, men kan ikke erstatte det å være sammen. Savnet over å ikke kunne delta i messen og treffe menighetsmedlemmer smerter.

Henri: Det verste er at jeg ikke har kunnet reise til utlandet. Ikke besøke sønnen og familie i Tyskland, og ikke ta turer til Danmark hvor jeg hjalp en venn av oss på gårdsbruket.

3. Vigdis: Tiden har gitt anledning til mer bønn og åndelig lesing. Det å delta i messen og rosenkransbønn på nettet hver dag, kjennes godt. Vi er heldige å ha naturen rett utenfor døren, så en tur i skogen hører med til de daglige aktivitetene.

Henri: Det eneste positive har vært at jeg fikk kjøpt en bybobil slik at jeg /vi kan ta turer i Norge.

4. Vigdis: Som nevnt bruker jeg mer tid på bønn og åndelig lesing. Det er ikke så mye annet som tar plass, eller som det er lett å la seg avlede av.

Henri: Å ikke kunne gå i messen er smertelig. Vi følger med på streamede direkte messer på nettet, men jeg savner veldig at jeg ikke virkelig mottar Jesu legeme.

Positiv har vært at vi nesten daglig følger en messe på nettet.

Ray Pereira

1. Vi har ikke den store vennekretsen så sånn sett har det gått greit. Savner friheten til å kunne håndhilse og gi en klem når man en gang treffes.

2. Det som ikke er heldig er lite nær kontakt med venner og familie. Selv om vi kan treffes noen ganger, blir det ikke like lett som før.

Redsel for å bli smittet, spesielt når det er noen som er i risikogruppen.

3. Den har gitt mer nærhet i familien. Grunnet hjemmekontor er jeg mer tilgjengelig for familien.

4. Troen har holdt seg i meg. Vi hører gudstjenester på nett.

Savner å gå til messen, møte presten og alle andre man kjenner godt.

Savner katekeseundervisningen. Hadde en fin klasse, så det blir litt trist når man ønsker å snakke med elevene. Å skrive ned noen ord blir ikke det samme.

Helene Christiansen

2. Engstelsen for å smitte mine nærmeste. Hver gang jeg har truffet andre og hatt det hyggelig har det vært fulgt av noen dager med bekymring for om jeg har vært forsiktig nok. Det har vært krevende å være tett sammen hele familien, og ha hjemmeundervisning. Men det har også vært noe av det fineste med denne tiden!

3. For meg har det opplevdes som en roligere periode med mer rom for og tid for relasjoner med mine nærmeste.

4. Jeg har savnet å se og være sammen med menneskene i menigheten. Det å be sammen. Opplevelsen av å være i kirkerommet har blitt tydeligere for meg. Hvor fint det er å være i dette hellige rommet. Stillheten, tilstedeværelsen av Gud. Det er en helt unik og spesiell stemning, som jeg ikke har opplevd noe annet sted. Generelt tror jeg koronaen har gjort meg mer bevisst på hvor fysiske vi mennesker er. Det er ikke det samme å se på en skjerm og tenke på Gud, som å flytte kroppen sin til ett spesielt rom, møte andre fysisk, ta i mot og spise brødet. Det oppleves som Kristus tilstedeværelse i brødets fysiske substans er blitt tydeligere for meg. Det som har vært fint er at vårt hjemlige huskirkefelleskap har blitt sterkere. Det har vært fint å bare være oss fire til messe over skjerm. Det har også vært berikende å kunne delta i forskjellige messer.

Aurora Christiansen (15)

1. Jeg har tilbrakt mer tid med familien. Det har vært mindre stressende å ha hjemmeskole. Vi har ellers mye prøver, men nå i denne tiden har det vært mye mindre av det. Det syns jeg har vært deilig.

2. At folk dør. Tenker mest på de fattige landene i verden, som har problemer med å ha råd til vaksiner. Litt dumt at elever her hjemme får et dårligere tilbud, men i forhold til at det er mange ungdom i verden som ikke får skolegang i det hele tatt er det et lite problem.

3. Mindre stress. Jeg har blitt mer trygg på å snakke i telefon og over skjerm. Syns det er fint at hele verden har samarbeidet om å bekjempe koronaen sammen.

4. Jeg har sett middelalderkirker fordi familien har vært på tur. Digitale messer er litt rart, men litt fint å oppleve andre messer. Det har vært mindre stress. Jeg har kunnet sove lengre på søndag. Opplever jeg har vokst litt på å være hjemme. Har blitt mer kjent med mitt indre liv fordi det har vært roligere.

**Bønn om beskyttelse
mot koronaviruset
og hjelp for de rammede**

Herre Jesus Kristus, send Den hellige ånd over vår verden, som er rammet av koronaviruset. Helbred med din godhet dem som er rammet av sykdom. Vern om dem som står i fare for smitte. Styrk dem som pleier de syke. Hjelp oss alle til å vende om og ha tillit til deg. Amen

Katekesen - hva skjer med den nå i koronatiden?

Katekesen er delt nå delt i to grupper fram til sommeren. Det benyttes to lørdager per måned for at katekesen kan fullføres i kirken med undervisning og messe. Klassene som ikke møter i kirken får tilsendt materiale for hjemmeundervisning. Den ene gruppen består av elevene i trinn 3 og 8.

Den andre gruppen består av de øvrige trinn (1,2,4,5,6,7).

På denne måten får vi under 50 barn på

katekeselørdager, fordelt på tre etasjer, dvs det blir under 20 barn pr. etasje og max. 50 personer i messen. Mat må vi fortsatt smøre hjemme. Kirken serverer saft/vann.

Neste undervisning 3. og 8. klasse: 20. mars og 17. april

1.-2. og 4.-7. klasse : 27. mars og 24. april.

Konfirmasjon og førstekommunion er utsatt til høsten.

Krist stod opp av døde!

Av Anna Marie Hvaal Solberg

I påsken synges noen av våre kjæreste salmer. Anna Marie beretter her om historien til en av de aller eldste med røtter mange århundrer tilbake i tid, med et fortettet og evig aktuelt budskap.

Krist stod opp av døde
i påskemorgenrøde!
Ti synger lydt og sjeleglad / hans
menighet i allen stad:
Ære være Gud i det høye!

Krist stod opp av døde,
nu sonet er vår brøde!
Ti synger lydt og sjeleglad / hans
menighet i allen stad:
Ære være Gud i det høye!

*For en glede det er å kunne istemme denne salmen i kirken påskedags-
morgen! Den er en jublende proklamasjon av Kristi oppstandelse!
Den gir ord og melodi til vår glede over å feire denne store høytiden!*

Grundtvigs salme er en gjendiktning av den tyske leisen «Christ ist erstanden». Den opprinnelige salmen finner vi vår salmebok, Lov Herren (LH), på nr 480, med tittelen: «Krist er oppstanden».

Teksten har sine røtter tilbake til 1100-1200-tallet. Den er en såkalt leise. En «leise» er en diktform. Navnet har sin rot i det greske ordet «Kyrie eleison», som vi kjenner fra messen. Det betyr: «Herre miskunne deg». Det ble ofte trukket sammen til kyrieleis. Navnet leise har sitt opphav i siste delen av dette ordet. Kyrieleis blir i en leise gjentatt i slutten av hvert vers. Sannsynligvis er «Christ ist erstanden» den eldste salmen vi har på tysk. Bruken av denne leisen spredte seg over hele Tyskland. Den kom til Danmark før reformasjonen.

Messen foregikk på latin, men denne salmen sang de troende på folkespråket. Den fungerte som omkvad mellom versene i den store påskesekvensen «Victimae pas-

Krist stod opp av døde,
i himlen vi ham møte!
Ti synger lydt og sjeleglad / hans
menighet i allen stad:
Ære være Gud i det høye!
(LH 491)

chali laudes»(LH nr 478). I årenes løp ble påskesekvensen utvidet opp til hele 27 vers. I vår salmebok har vi tre vers. Salmen ble også mye brukt utenfor kirkerommet - i forbindelse med påskeprosesjoner, valfarter og påskespill. Vi har kilder som forteller at menneskene på denne tiden var svært glad i denne leisen. De sang den gjerne før måltider, på ulike samlinger utendørs, ja til og med i politiske sammenhenger. Den var altså et folkeei.

Krist sto opp av døde

I sin gjendiktning bevarer Grundtvig leisens form, men han gir den et nytt språk. Han endrer leisens avsluttende «Kyrieleis» og dikter inn englesangen fra juleevangeliet i stedet. På denne måten knytter han nå på genialt vis jul og påske sammen.

I salmens tre vers endres bare den andre linjen i hvert vers. Enkelt og sterkt forkynner disse tre linjene det kristne evangeliet i en

Notemanuskript fra middelalderen med begynnelsen av den latinske påskesekvensen Victimae paschalis laudes med Christ ist erstanden innskutt som omkvad på tysk. Fra klosterbiblioteket i Admont, Østerrike.

sum: Kristus har stått opp. Dette er Guds store «ja» til hans soningsdød for våre synder. Og det hele munner ut i at vi skal møte ham i himmelen og synges i «Ære være Gud i det høye», i det himmelske kor (vers 3).

Melodiene

Melodien på den opprinnelige teksten, «Christ ist erstanden» er fra 1000-tallet. Den lyder som en fanfare som proklamerer påskeevangeliet. Melodien understreker visuelt påkehendelsen f eks ved å legge den

høyeste tonen under «oppstanden».

Melodien til Grundtvigs gjendiktning i LH 491, er komponert av Lindeman i 1871. Han har komponert melodiene til mange av våre mest kjente salmer. Lindeman samlet også norske folkemelodier og var en fremragende organist. Han opprettet det som senere ble Musikkonservatoriet i Oslo.

Melodien understeker teksten og gjør den til en proklamasjon av Kristi seierrike oppstandelse. Den bringer oss påskeglede!

Kalender for resten av året - med betydelige forbehold!

27. mars kl. 9.45 Katekese for 1.-2. og 4.-7. klasse
6. april kl. 17.30 St. Josephsøstrenes medvandrergruppe
6. april kl. 18.00 Menighetsrådsmøte
8. april kl. 18.00 Konfirmantundervisning
17. april kl. 9.45. Katekese for 3. og 8. klasse
22. april kl. 18.00. Konfirmantundervisning
24. april kl. 9.45. Katekese for 1.-2. og 4.-7. klasse
4. mai kl. 17.30 St. Josephsøstrenes medvandrergruppe
4. mai kl. 18.00 Menighetsrådsmøte /Finansråd
17. mai kl. 10-15 Kafe???

Santo Niño Gruppen i menigheten vil som i tidligere år, feire filippinsk Santacruz den tredje søndag i mai (16. mai) til ære for den Hellige Guds Mor Maria i Fatima. Samling til prosesjon starter kl. 14.15. Selve prosesjonen starter ca. kl. 14.30. Prosesjonen avsluttes med messe kl. 15.00. Deretter blir det sammenkomst i menighetslokalet. Alle er hjertelig velkommen.

30. mai kl. 11.30. Årsmøte
1. juni kl. 17.30 St. Josephsøstrenes medvandrergruppe
8. juni kl. 18.00 Menighetsrådsmøte
27. juni Menighetsfest kl. 11.00. Kanskje....

18. september kl. 9.45 Ekstra 1. kommunionsundervisning
21. september Øvelse 1.kommunionmesse.
25. september kl.10.00 og kl. 13.30 1.kommunion Konfirmasjon Dato ikke astsatt

20. oktober kl. 19.00 Kirkeakademi
11. november Polsk nasjonaldag - messe kl. 19.00.
26.-28. november Konfirmanthelg og Adventak-sjonshelg
8. desember feirer Den Katolske Kirke høytiden for Jomfru Marias uplettede unnfangelse. Høytiden er Oblatfedrenes patronatfest.

Middelalderkirkene er trosvitner inn i vår tid

Nicholas Maatje Christensen og familien har benyttet koronatiden flittig til å besøke de vakre middelalderkirkene i Østfold. Her forteller Nicholas om deres historiske, arkitektoniske og religiøse bakgrunn. Uansett korona, et godt tips for utflukter i dette sommerhalvåret også!

Våren 2020 da coronaen slo inn over landet, og Norge stengte ned, vil nok stå for oss alle som en tid vi husker, på godt og vondt. En av de positive sidene i vårt hjem ved denne perioden var at vi som familie fikk mer tid til hverandre og det var mindre stress i hverdagen. Men for å unngå slitasje ved å sitte så mye sammen valgte vi å reise ut på tur hver dag, og blant våre mål på disse turene var Østfolds middelalderkirker. Et turmål jeg vil anbefale.

Middelalderkirkene ligger fint i landskapet, de er for det meste landsens kirker idag, de ligger kanskje litt øde i forhold til bosetting i dag, andre steder er den et sentrum av et lokalsamfunn. Vi finner i dag 14 intakte steinkirker fra middelalderen i Østfold, men antallet var over det dobbelte, og noen mener at det var opptil 60 kirker i middelalder-

rens Østfold. Antall mennesker som bebodde fylket på den tiden tatt i betraktning, var det rundt regnet 200 personer per kirkebygg. Dette vitner om en sterk religiøsitet i folket og hvor sterkt egentlig kirken stod i samfunnet den gang.

Det var en gedigen "byggeboom" av kirker på 1100-tallet over hele landet, også i Østfold. Husker vi at Olav den Hellige falt på Stiklestad i år 1030, er nok ikke denne store byggeaktiviteten helt tilfeldig.

Det store flertallet av kirkene er bygget over samme lest, det vil si at de opprinnelig bestod av et avlangt kirkerom og et mindre korparti i øst, enten var korpartiet avrundet eller firkantet. Veggene var tykke og bestod oftest av grov stein og noe tilhogget stein, de var bygget på et prinsipp hvor det var en indre mur og en ytre mur, og hvor det indre

var fyllmasse. Kirkens murer lot seg reise relativt raskt, og relativt billig. Dette skulle ikke være stor-slåtte katedraler, men bruksbygg for en stadig voksende menighet. De tidlige kirkene hadde opprinnelig ikke inngang i vest, slik vi ofte er vant med, men

hadde enten en eller to sideinnganger, oftest mot syd, og noen ganger også mot nord. Vest inngangen kom til senere, eller ble da oftest brukt som prosesjonsinngang, folket brukte sideinngangene. Også korpartiet hadde ofte en egen inngang, denne var forbeholdt presten og hans hjelpere. Ser vi på tidlig kirker nede i Europa, vil vi se samme mønster, bare i større skala, med sideinnganger for "folket" og vestportal for høytidelig inngang.

Den tidlige kirkebyggingen må ha avkrevd store ressurser i tid, krefter og midler, og det er kun større kirkebygg som senere i middelalderen blir prioritert i Norge. Bare ombygginger skjer videre med flere av kirkene i Østfold. Nye liturgiske endringer "krevde" mer plass for liturgien, og ofte blir korparti-ene utvidet for å romme flere prester eller geistlige.

For å gi et bilde av en middelalderkirke

innenfor vårt sogn vil jeg peke på Skjeberg kirke utenfor Sarpsborg, en kirke som var viet Vår Herre, Jomfru Maria og St Peter. Denne kirken fremstår idag som større og mer staselig enn mange av sine søsterkirker i Østfold, men opprinnelig har den nok sett ut som de andre, som Hvaler kirke eller Gamle Glemmen kirke. En eller annen gang i høymiddelalderen har man sett behov for å bygge ut for å gi plass til flere prester og en rikere liturgi. Her har de valgt å forlenge kirken i begge himmeltretninger, både mot vest og mot øst. Og nå bygges vestportal, tiden for sideinnganger er nok på denne tiden på vei ut. Korpartiet har i Skjeberg fått samme bredde som resten av kirkeskipet slik at nesten halve kirkerommet opprinnelig har

fungert som korparti for kirken. Det er lite eller ingenting igjen av interiøret i Skjeberg kirke, men vi kan forestille oss at det må ha hatt elementer vi kan finne i alle katolske kirker. Et sentralt alter, en nisje hvor alterkar og vann og vin står under messen. Et alterbilde, kanskje har Skjeberg kirke hatt et alterskap? Vi kan bare spekulere i det, men utvidelsene er samtidig med andre kirker som hadde slike skap, eksempelvis Ringsaker kirke ved Mjøsa. Det kan ha vært et treenighetsvindu over alteret, et vindu med tre like åpninger. Etter reformasjonen har de fleste vinduer i middelalderkirkene blitt utvidet for å gi mer lys. Korpartiet kan ha hatt en form for korstoler for flere prester, og Skjeberg kirke har til og med en krypt under koret som siden reformasjonen har hatt ulik bruk. Hvorfor den ble bygget slik i middelalderen er noe uklart, men det har til og med vært en trapp fra kirkerommet og ned i krypten. I lignende konstruksjoner i Europa har dette

vært en form for tilpassing for pilegrimer, kan Skjeberg kirke ha vært et pilgrims mål? Eller var det kun et gravkammer for kirkens prester? Vi vet ikke sikkert.

Det som er sikkert er at vi her har et nydelig byggverk som vitner om en levende tro hos et folk i nærmiljøet, en aktiv liturgi og gavmildhet for å gjøre kirken til et sted som vitner om denne troen.

Middelalderkirkene i Østfold ligger kanskje litt utenfor allfarvei i dag, men de var byggverk i stein som vitner om et folk som var levende steiner i

kirken. Dette gjør inntrykk når man besøker både Skjeberg kirke og de andre middelalderkirkene i Østfold idag. Slik blir middelalderkirkene trosvitner over en sterk og levende tro inn i vår tid.

Kristussymboler i kirken

Over alt i kirken minnes vi på Kristi tilstedeværelse ved en rekke ulike symboler. En søndag ble vi sittende og betrakte en rekke av disse framme i koret.

I følge Wikipedia er et symbol «et tegn, en gjenstand, en handling eller noe annet som har en dypere mening, det vil si noe som henviser til eller representerer noe annet enn seg selv, og som anskueliggjør dette på en konkret måte».

Kristus selv brukte mange symbolske begreper om seg selv, og etter Jesu død ble korset det sentrale kristne symbol. Med tiden, etter som kirkens teologi utviklet seg, oppstod en mangfoldig kristen symbolikk, som nådde sitt høydepunkt i høymiddelalderen da symboler og bilder fikk fastlagte mønstre. Symbolene er meningsbærere som taler lettere til mennesker enn det skrevne ord, selvfølgelig spesielt i en tid da de fleste ikke kunne lese, men også i dag er symbolene essensielle for effektiv kommunikasjon og formidling av budskap – tenk på reklame, markedsføring, internett osv. Også i dag omgir vi oss i kirken med symboler i de fleste sammenhenger. Kirkerommet er fullt av dem, ikke minst i glassmaleriene.

En søndag nylig kunne vi framme i koret se minst sju forskjellige kristne symboler som vi kan se litt nærmere på her.

I det vi vender oss mot alteret ser vi fra venstre døpefonten med sin kuppel laget av Erling Christopher sen ved Plus-skolen. Lammet med korsfanen (Agnus dei) er symbolet på den lidende (offerlammet) og den triumferende Kristus.

Ved siden av døpefonten står påskelyset, som symboliserer den oppstandne Kristus. Det nye påskelyset tennes og innvies påskennatt med ordene Lumen Christi – Kristi lys. I påskelyset er preget inn de greske bokstavene alfa A og omega Ω; til minne om Jesu ord: «Jeg er begynnelsen og enden». Videre er det stukket inn fem røkelseskorn til minne om Kristi fem sårmerker. I dåpen mottar dåpsbarnet Kristus som livets lys. Presten tenner dåpsbarnets lys fra påskelyset og gir det til foreldre/faddere.

Sentralt er selvfølgelig korset med den korsfestede Kristus. Det ser vi både på korsfestelsesgruppen på alterveggen, på prosesjonskorset og på korset som står foran på alteret med fronten vendt mot presten. Det siste ble vanlig å bruke under vår forrige pave, pave Benedikt XVI, som en

påminnelse om at menighetens messeoffer bæres frem for Gud.

På lesepulten kunne vi se et grønt (dagens liturgiske farge) klede med det såkalte stauogram, som kommer fra det greske stauros (ΣΤΑΥΡΟΣ) som betyr «kors», symbolisert ved Tau-Rho-symbolet, som dannes av en tau (T) og en rho (P). Stauogrammet ble først brukt som en forkortelse for det greske ordet for «kors» i de tidlige manuskriptene til Det nye testamentet. Under symbolet ser vi kornaks og druer, som selvfølgelig henspiller på eukaristielementene, Kristi legeme og blod.

Videre var det denne dagen en blomsteroppsett rundt en plate med innskriften IHS. Disse tre latinske bokstavene er avledet fra de første tre bokstavene i den greske formen av navnet Jesus, iota-eta-sigma, eller ΙΗΣ. På grunn av likheten mellom gresk eta (H) og latinsk H

har IHS-monogrammet ofte blitt tolket som en forkortelse for de latinske ordene Iesus Hominem Salvator, det vil si «Jesus, menneskenes frelser». Dette er imidlertid en senere tolkning.

På den andre lesepulten er innpreget et kanskje noe mindre kjent Kristus symbol, IH-monogrammet. Initialene til navnet

Jesus på gresk, iota (I) og eta (H), ble av og til satt sammen, som en velkjent og svært tidlig måte å symbolisere Kristus. Dette symbolet ble allerede beskrevet i tidlige skrifter i oldkirken.

Til høyre for alteret ser vi så tabernakelet der det innviede nattverdsbrød oppbevares, og som alltid i en katolsk kirke, med den røde evighetslampe lysende ved siden av, for å minne om at Jesus her er reelt tilstede.

Arve Vøllo

Ordinære messetider

Søndag kl 10.00 Høymesse
Søndag kl 18.00 Kveldsmesse
Onsdag kl 18.00 Kveldsmesse
Torsdag kl 18.00 Kveldsmesse & sakramentsandakt
Fredag kl 11.00 Formiddagsmesse & angelus
Lørdag kl 17.30 Rosenkransandakt
Lørdag kl 18.00 Kveldsmesse

Nasjonale messer
Messe på fransk 1. lørdag i måneden kl.16.00
Messe på polsk 1. og 2. søndag i måneden kl 16.00.
Messen på polsk 2. søndag i måneden er i Sarpsborg kirke
Messe på vietnamesisk 2. søndag i måneden kl 13.00
Messe på kaldeisk 2. søndag i måneden kl 16.00
Messe på filippinsk (tagalog) 3. søndag i måneden kl 16.00
Messe på engelsk 4. søndag i måneden kl 16.00

Askeonsdag - i år med endret ritual

Fasten innledes askeonsdag med messen der presten gir den troende et askekors, i hvert fall fram til i år. Også på dette punktet har koronapandemien fremtvunget endringer i kirkelig praksis. I stedet for at presten tegner et askekors på pannen, ble i år asken tildelt ved å drysses over hodet på den troende. Bakgrunnen for denne endringen var selvsagt å hindre smittespredning via direkte berøring. I tillegg kom en forordning om at presten skulle bære ansiktsmaske/munnbind ved utdelingen.

Ordningen med å drysse aske er imidlertid på ingen måte ny. Den har vært praktisert i andre land langt tilbake i tiden.

Det å gi askekors eller askedryss til alle strekker seg tilbake til 1091 da pave Urban 2 foreskrev

dette. Før det hadde det også vært praktisert, men da for dem som skulle gjøre bot for alvorlige synder før påske.

Asken som symbol for bot og omvendelse finner man flere steder i Bibelen. I Daniels bok sier profeten Daniel: Jeg vendte meg til Herren Gud for å søke ham med bønn og rop om nåde, for å faste i sekk og aske.

I Matteusevangeliet refser Jesus noen byer fordi de ikke har vendt om selv etter å ha sett ham gjøre sin gjerninger med ordene: «Ve deg, Korasin! Ve deg, Betsaida! Dersom de mektige gjerningene som er gjort hos dere, hadde skjedd i Tyros og Sidon, ville de for lenge siden ha vendt om i sekk og aske»

Asken vi vanligvis bruker er restene etter palmesøndagens brente palmegrener.

Asken er et tegn på forgjengelighet, den representerer både vår synd og vår skrøpeligheit, men den kan også gjøre jordsmonnet mer fruktbart og slik gi opphav til nytt liv. Det er dette Gud, gjennom prestens ord kaller oss til: Vend om og tro på evangeliet.

Arve Vøllo

Fra St. Birgitta menighet for 100 år siden

Sakset fra det katolske tidsskriftet St. Olav 1921

I forrige nummer av menighetsbladet hadde vi en begeistret rapport etter besøk av den senere biskop Olav Offerdahl.

20. november 1921 hadde man besøk av en annen katolsk "storhet", pastor Karl Kjelstrup (1874-1946), som skulle bli en av de mest markante presteskikkelser i Den katolske kirken i mellomkrigstiden. Han var sogneprest i flere menigheter, var redaktør av tidsskriftet St. Olav og var den som forberedte og opptok Sigrid Undset og flere andre kjente konvertitter i Kirken. Han var, som vi ser av rapporten, en formidler som kunne vekke begeistring, og han var også en avholdt sjelesørger.

Han ble utnevnt til æresdoktor i teologi og monsignore.

Senere huskes han også som forfatter av det mye leste 100-års jubileumsskrift for Kirkens tilbakekomst i Norge, Norvegia Catholica 1843-1943.

Anna Backer (1868-1942), som også nevnes i teksten, har vi portrettert i menighetsbladet tidligere. Hun var Fredrikstadkvinnen som var en markant kvinnesaks kvinne, og som grunnla Norges katolske kvinneforbund.

Frammøtet på ca 100 personer en søndag kveld er imponerende når en sammenligner med de 20-25 som pleier å møte opp på foredragene i våre dagers Katolsk forum.

Heller ikke dårlig at man stilte med eget orkester!

Pastor Karl Kjelstrup i 1936

Kristin Vattekar til minne

21. januar forrettet vi rekviemmesse i St Birgitta kirke for Kristin Vattekar. Det ble en sterk og gripende avskjed med et dyrebart medmenneske.

Kristin var født 1. juli 1976 og vokste opp i Skjeberg.

Mange vakre ord ble sagt om Kristin under rekviemessen. Om Kristin som datter, som søster, som mor, som hustru, som venn og som kollega på Grålum ungdomsskole, Det gikk en rød tråd gjennom alt som ble sagt: Kristin var et rikt utrustet menneske med en sterk utstråling. Hun virket som en magnet på de hun møtte, og viste godhet og omsorg for mennesker rundt seg.

For menighetsbladets lesere vil vi vektlegge hennes relasjon til St. Birgitta kirke. Kristin var et søkende menneske. Troens frø hadde blitt sådd i hennes hjerte av bestemor og bestefar i Skjeberg. Hun fortsatte å lete etter svar på livets dypeste spørsmål. For Kristin var ikke lett kjøpte og overflatiske svar godt nok. Dette ledet henne til den katolske tradisjonen. Hennes lengsel etter Gud ledet henne så på pilegrimsveien til Santiago de Compostela i Spania. Pilegrimsvandringen gjennomførte hun i sommerferiene tre år etter hverandre. Denne vandringen fikk stor betydning for hennes søken etter Gud. Hennes søken ledet henne også til katekese i St. Birgitta kirke. Her fikk jeg møte henne og dele tanker om katolsk tro og liv.

Før en katekesetime for ca. to år siden ringte hun og gav beskjed om at hun ikke kunne komme, fordi hun var blitt syk. En videre utredning viste dessverre at hun hadde kreft i hjernen. Dette ble et stort sjokk for familien og for oss som sto henne nær.

Selv bar hun sykdommen på en måte som vi rundt henne nesten ikke kunne fatte, selv om det selv sagt også var tunge stunder. Men hele tiden uttrykte hun glede over å ha funnet hjem til Kirken,

og at hun ikke var redd for å dø. Den 8. september 2019 ble hun opptatt i Den katolske kirkes fulle fellesskap. Kristin ble veldig glad i menigheten sin. Høydepunktet for henne var alltid eukaristien. Den var en dyrebart gave.

Kristin hadde ønsket å bruke tid og ressurser i tjeneste for Kirken, men tiden i St. Birgitta kirke ble kort. Etter hvert kom hun til messen i rullestol, inntil sykdommen tilslutt hindret henne i å delta. Men hun rakk å bli kjent med noen av dere og gledet seg over det fine fellesskapet hun hadde blir en del av. Hun var veldig rørt av den omsorgen dere som hadde blitt kjent med henne viste henne.

Men kontakten med Kirken tok ikke slutt, selv om hun ikke kunne komme til messen. Hun lengtet alltid etter Kristi legeme. Det ble brakt henne hjem stort sett hver uke. En spesiell glede for henne var det når pater Jagath kom. Det skjedde ofte og ble dyrebare stunder på veien hjem.

Da Kristin skulle fullføre siste etappe av pilegrimsvandringen til Santiago forrige sommer hadde helsen for alvor begynt å svikte. Men, hennes mann, John Morten, vandret sammen med henne hele veien og gjorde det mulig for henne å fullføre pilegrimsreisen. Dette ble for oss et symbol på hans

trofaste kjærlighet. Han fulgte Kristin i hennes søken, til katekesen og til messen. Sammen skapte de en åpenhet som lukket familien og oss andre inn til seg i denne krevende tiden.

Kort tid før hun døde var pater Jagath hjemme hos henne med sykesalvingens sakrament og vandringsbrødet. Det ble en sterk og trygg stund fylt av håp, med hele familien til stede rundt sengen.

Herre, gi Kristin den evige hvile, og la ditt evige lys skinne for henne.

Pavens besøk i Irak - nytt håp for Iraks kristne minoritet?

Pave Frans' besøk i Irak 5-8. mars vakte stor oppmerksomhet. Vi har spurt Raja Toma Younan, leder for den kaldeiske gruppen og selv flyktning fra Irak, om hvilke refleksjoner hun har gjort seg om dette besøket.

Hvilke tanker gjør du deg om at paven besøker Irak?

Paven besøker Irak! Dette er en kjempehendelse. Paven besøker et land fullt av konflikter og utrygghet. Kort sagt er dette et modig besøk av en modig person som kom med et budskap om fred til et land som har kjempebehov for fred.

Hva betyr det for de kristne i Irak?

Det betyr mye, ikke bare for kristne i Irak, men for alle irakere uansett religion eller etnisitet. Alle i Irak ønsket paven hjertelig velkommen. Han ble mottatt på en strålende måte, både på det offisielle og folkelige nivået.

Tror du at dette kan føre til bedre forhold for de kristne i Irak?

Hvis lederne i Irak benytter dette besøket positivt kan det føre til bedre forhold, ikke bare for kristne, men for alle irakere. Paven er et symbol på fred og ydmykhet, og vi må bruke dette som et eksempel for oss i våre liv.

Kan det bety at de kristne velger å bli i Irak i stedet for å emigrere?

Pavens besøk til Irak er bare en grunn til at kristne velger å bli i Irak, men det må også finnes andre viktige grunner: gjenoppbyg-

ging av deres ødelagte byer, at man oppnår sosial rettferdighet, uansett religion eller tilhørighet. Regjeringen i Irak må benytte pavens besøk som motivasjon til å oppnå dette.

Hva betyr det for Irak som nasjon? Kan det føre til at ulike folkegrupper og religioner lever bedre sammen?

De ulike folkegrupper og religioner i Irak har lenge levd sammen i fred, uten preferanse for en gruppe over en annen. Etter 2003 ble det mye innblanding fra andre land i Irak, formålet var å negativt påvirke fredelig sameksistens mellom irakere. I stor grad klarte de ikke det.

Tror du at det kan føre til noe godt på lang sikt?

Om pavens besøk kan føre til noe godt på lang sikt er avhengig av hvor mye vi irakere (både lederne og folk) kan utnytte besøket, og motta det beste av det. Vi må benytte pavens besøk som en leksjon for oss om hvordan vi skal leve. Kort fortalt må vi tro på en kultur som gir sikkerhet for fred, rettferdighet og sameksistens.

LIVETS GANG

DÅP/1. KOMMUNION/ KONFIRMASJON

RAPHAEL LEVENT NELKEL (14/02) -
VOKSENDÅP

Møte med Raphael Lenkel

Søndag 14. februar ble Raphael døpt og konfirmert i vår kirke. På grunn av nedstengningen av kirken har ikke menigheten blitt kjent med Raphael.

Per Chr. Solberg presenterer ham litt nærmere for våre lesere.

Hvor har du vokst opp, Raphael?
Jeg har vokst opp i Leipzig i Tyskland.

Så flyttet du altså til Norge, hva var grunnen til det?

I februar 2019 ble jeg ferdig med utdanningen, og etter fagprøven var jeg interessert i å jobbe i et annet verksted.

Verkstedet hvor jeg var lærling, jobbet med et prosjekt i Fredrikstad. Derfor kom jeg første gang til Fredrikstad i 2016 for å assistere ved en vedlikeholdsservice. Etter at utdannelsen var ferdig var det mulig å begynne å jobbe i et orgelverksted her i Norge. Derfor flyttet jeg hit.

Du er altså orgelbygger, krever det en lang utdannelse?

Ja, fordi orgelbygging er et fag som består av flere ulike håndverk. Grunnutdanningen tar 4-5 år. Etter bestått svenneprøve er utdannelsen formelt avsluttet, men man slutter aldri å lære videre. Det er en veldig spennende jobb, som forener både håndverk og musikk.

Har du hatt kontakt med Den katolske kirken tidligere?

Ja, jeg hadde kontakt med Den katolske kirken da jeg gikk på videregående skole. Der hvor jeg bodde var det en katolsk menighet i nærheten. Jeg begynte å synge i koret der og hjalp kantor med orgelet under messen. Så jeg var ofte der på søndagsmessen.

Etter at du kom til Norge, tok du kontakt med Den katolske kirken her i Fredrikstad. Hva beveget deg til å gjøre det?

EKTEVIELSE

JOHN MORTEN KOKSVIK OG
KRISTIN VATTEKAR (15/07)

AVDØDE

MARIA THERESIA KESSINGER
ANDERSEN (25/12)
KRISTIN VATTEKAR (12/01)

Jeg ville lære om troen og følge Guds kall. Og jeg skjønnte hvor viktig det er å være del av Kirken, det kristne fellesskap.

På tross av nedstengningen av kirken har du kunne gå i katekese. Hvordan har møtet med Kirken vært?

Det har vært veldig fint. Jeg er veldig takknemlig for at det var mulig å kunne gå i katekese her i Fredrikstad. I samtale og kontakt med mennesker er det mye lettere å stille spørsmål, lære og forstå.

Når dette menighetsbladet leses har du allerede flyttet fra Fredrikstad. Hvor flytter du?

Jeg skal flytte hjem til familien min, som bor i Frankrike.

Har du noen tanker om livet ditt framover?

Grunnen til at jeg flytter nå, er at familien min trenger hjelp hjemme. De driver en bondegård med dyr og landbruk. Jeg kommer til å hjelpe til der med renovering av huset. Det blir et nytt kapittel i livet. Men jeg glemmer ikke tiden i Norge. Det har vært veldig spennende, og jeg er takknemlig for at jeg fikk mulighet til å jobbe og bo i dette landet. At jeg kunne bli kjent med kultur, tradisjon og møte mange inspirerende mennesker og lære språket. Man får alltid nye perspektiver når man flytter, og man lærer også mye om sitt eget opphav. Når det blir mulig, ser jeg fram til komme tilbake til Norge igjen.

Takk for intervjuet, Raphael. Vi ønsker deg Guds velsignelse over dagene som kommer.

Hilsen fra menighetsrådsleder Christian Fladeby

Kjære alle sammen!

Vi går igjen mot en påskehøytid preget av koronabegrensninger. Da er det viktig å holde ut denne tiden, og holde fast på det vi kan gjøre i forbindelse med feiringen - samtidig som vi våger å håpe på at bedre tider er rundt hjørnet.

Jesu oppstandelse er den viktigste hendelsen for oss katolikker - la oss la tankene våre gli hyppig inn på betydningen av det, uansett hvor vi er - enten det er i kirken eller hjemme.

Jeg ønsker dere en god påske!

Julekrybbe ute på gårdsplassen- begynnelsen på en ny tradisjon?

Julekrybben er en gammel tradisjon som går tilbake til 1223 da av Frans av Assisi bygde den første julekrybben i landsbyen Greccio i Italia «til minne om spebarnet som ble født i Bethlehem og for å vise hvordan det ble lagt i en krybbe med halm, mellom et esel og en okse». Jeg vil gjerne se alt dette med egne øyne, sa den hellige Frans.

I vår kirke samles vi hver julehøytid om vår over 100 år gamle kjære julekrybbe.

Nå i koronatiden med mer stengte kirkedører ønsket den polske gruppen å gjøre en julekrybbe mer tilgjengelig ved å bygge en krybbe ute på plassen foran kirken. Slike utendørs krybber er en vanlig polsk tradisjon.

Etter at pater Jagath ga sitt samtykke hadde vi 10 dager på å få bygget stallen, få Jesus, Maria og Josef på plass. Stallen bygde Bogdan Goscik og hans venn Sebastian. Jesusfiguren bestilte vi fra Italia - selv i et koronavirusrammet Europa kom den til Fredrikstad i løpet av en uke. Josef og Maria-figurene ble sponset av Lise og Svein Marcussen. Zbigniew Gorski koordinerte arbeidet.

Vi håpet at denne julekrybben kunne bidra til julestemningen i den vanskelige tiden Kirken og vi alle har vært igjennom. Vi er glad for at julebudskapet også kom ut «på gaten» og har blitt synlig i det offentlige rom.

Det var også mange ikke-katolikker som besøkte Den hellige familie på vår gårds plass i juletiden.

Pater har allerede ønsket at den polske gruppen fører den nye tradisjon videre neste år.

Zbigniew Gorski

Messtider i den stille uke

- * 28. mars PALMESØNDAG
KL. 10.00 Høymesse
KL. 13.00 Messe på kaldeisk
KL. 16.00 Messe på engelsk
KL. 18.00 Messe

- * 31. mars ONSDAG I DEN STILLE UKE
KL. 18.00 Korsveiandakt - vietnamesisk gruppe
KL. 18.30 Messe
KL. 19.00 Korsveiandakt - polsk gruppe

- * 1. april SKJÆRTORSDAG
KL. 18.00 Skjærtorsdagsmesse

Tilbedelse foran sakramentet
KL. 20.00 - 20.30 norsk
KL. 20.30 - 21.00 afrikansk gruppe
KL. 21.00 - 21.45 polsk gruppe
KL. 21.45 - 22.30 filippinsk gruppe
KL. 22.30 - 23.15 vietnamesisk gruppe

- * 2. april LANGFREDAG
KL. 11.00 Skriftemål og korsveiandakt på polsk
KL. 16.00 Pasjonsgudstjeneste

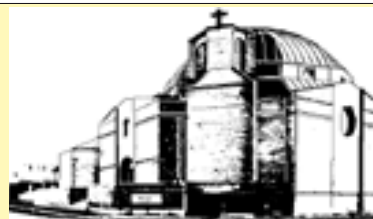
- * 3. april PÅSKEAFTEN
KL. 22.00 Påkevigilien

- * 4. april FØRSTE PÅSKEDAG
KL. 11.00 Høymesse (NB! Merk tiden)
KL. 16.00 Messe på polsk
KL. 18.00 Messe

- * 5. april ANDRE PÅSKEDAG
KL. 11.00 Messe (NB! Merk tiden)
KL. 13.00 Messe på kaldeisk
KL. 18.00 Messe på polsk

Messtidene kan bli endret på kort varsel på grunn av koronasituasjonen!

Følg med på fredrikstad.katolsk.no eller kontakt menighetskontoret!

St. Birgitta kirke

St. Josephs gt. 17, 1606 Fredrikstad
Tlf 69 30 15 20 faks 69 30 15 21
Internett: fredrikstad.katolsk.no
E-post: fredrikstad@katolsk.no
Organisasjonsnummer: 871494452

Sogneprest

P. Jagath Premanath Gunapala
jagath.gunapala@katolsk.no
Tel 69 30 15 22 Mob. 414 68 740

Medarbeidere

Menighetssekretær: Rosália Bjerkedal
906 71 836 rosalia.bjerkedal@katolsk.no

Menighetsrådet: Christian Fladeby (leder)
994 86 931 christian.fladeby@gmail.com Målfrid
Norgård (sekretær), Raja Toma Younan, Zbigniew
Gorski, Roselyn Supas Jensen, Aklilu Berhe Gebreab,
Julia Kubicka (ungdomsrepr.), Irene Rosenvinge Grell,
Jean Marie Munyankindi (vara)

Finansråd: Istvan Talos (leder) 908 36 599
istvan@talos.no

Teknisk utvalg: Nikolajus Juozeliunas 93953817.

Organist og kirkekor: Bernd Müller-Bohn
412 19 106 muellerbohn2002@yahoo.de

Katekese: Elzbieta Hagen, 907 19 460
elzbieta.hagen@gmail.com

Kirkelige assistenter:
Henri Maatje 413 05 293 h.maatie@online.no
Istvan Talos 908 36 599 istvan@talos.no

Lektor- og sakristantjeneste: Arve Vølle 916 40 615
arve.vollo@gmail.com

Boksalg: Raja Toma Younan 416 66 527
raja_toma@hotmail.com

Kjøkkenkomiteen: Roselyn Supas Jensen
400 87 618 roselynjensen@hotmail.com

St. Birgitta Unge: Julia Kubicka 486 16 325
julia.kubicka21@yahoo.com

Ministrantgruppen: Martin Nguyen

Barne- og ungdomskontakt: Rosália Bjerkedal
906 71 836 rosalia.bjerkedal@katolsk.no

Caritasgruppen: Elzbieta Hagen, 907 19 460
elzbieta.hagen@gmail.com

St. Josephsøstrenes medvandrergruppe:
Turid Synøve Nilsen 993 55 177
turidsynove.nilsen@gmail.com

Afrikansk gruppe: Thomas Bienfiat Namunda
46712602 bienfiat2005@yahoo.com

Eritreisk gruppe: Aklilu Berhe Gebreab 45560239.
berheaklilug@yahoo.co.uk

Filippinsk gruppe: Ruth Delfina Andersen 906 75 334
delmaand@online.no

Kaldeisk gruppe: Raja Toma Younan 416 66 527
raja_toma@hotmail.com

Polsk gruppe: Zbigniew Gorski 975 25 241
zgorski@online.no

Vietnamesisk gruppe: : Karoline Kim Pham
454 61 472 mythuyet72@yahoo.com

Pastoralrådsrepresentant: Christian Fladeby
994 86 931 christian.fladeby@gmail.com

Repr. Fredrikstad Kristne Råd: Anne Grethe Leguina
452 58 550 anneleg@online.no

Repr. Fredrikstad kirkeakademi: Nicholas
Christensen 48063671 asfaltkunst@hotmail.com

Websider: Menighetskontoret.

Facebooksider: Hilda Gorges 457 93 070
hilda_96@live.no

Returadresse: St. Birgitta kirke
St. Josephs gt. 17, 1606 Fredrikstad

Ved flytting husk å melde adresseforandring!

Ettersendes ikke ved varig adresseforandring,
men sendes tilbake til avsender med opplysning om den nye adressen.

Bli kjent i St. Birgitta kirke (30)

Messeboken

Messeboken eller missalet som presten bruker under messefeiringen inneholder messens ordning og innhold (ordo missa). Den gir en instruksjon om den praktiske gjennomføringen av messen, og

den inneholder alle kirkeårets lesninger, prestens bønner; som kirkeårets ulike prefasjoner, eukaristiske bønner. Videre tekster og forskrifter for ulike messefeiringer og helgendager.

Første kjente bruk av ordet «messe» er i et brev fra den hellige Ambrosius (340-97), og da brukes det om selve eukaristifeirngen. Fra 500-tallet blir ordet messe brukt om hele gudstjenesten med Guds ord og eukaristifeiringen.

Tidlig i kirkens historie benyttet presten ulike tekster i bøkene under messefeiringen, og etter hvert vokste behovet for å samle ulike bøker som var i bruk i en bok der presten kunne følge messens

orden.

Etter som Kirken raskt bredte seg til nye steder utover i middelalderen vokste også behovet for en enhetlig feiring av liturgien, og behov for en samlende ritus vokste fram, da det fantes flere lokale messerituser. Messebøker med den romerske ritus ble raskt den dominerende

Den første trykte utgave av Missale romanum med alle tekstene for Den hellige messe ble trykt i Milano i 1474. Mellom Tridentinerkonsilet 1545-63 og Det annet vatikankonsil 1962-65 ble denne ritus endret flere ganger.

Dagens messebok er resultat av de store endringer som ble vedtatt ved dette andre Vatikankonsil, først og fremst at messen nå skulle feires på morsmålet, og at det ble mye større tekstmengde ved utvidet bruk av tekstmateriale fra Bibelen. Dagens norske missale ble sendt ut i 1982, og har gjennomgått noen endringer siden det.

Alle lesninger for søn- og helligdagene og helgenåret er samlet i en egen bok – et lektionar, som lektorene leser fra sin lesepult.

Messeboken fins også i et mindre format, som alle er anbefalt å skaffe seg. Den kan være til hjelp for bedre å følge kirkeårets gang og forberede seg til messen.

Arve Vøllo

***Ví ønsker våre lesere
god påske!***